

آیین نامه اجرایی قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم

تجاری

فصل اول: تسلیم اظهارنامه - اول

فصل اول: تسلیم اظهارنامه

ماده 2

ماده 2 ثبت اختراع مستلزم تسلیم اظهارنامه به مرجع ثبت است.

ماده 3

ماده 3 اظهارنامه ثبت اختراع باید در سه نسخه و در فرم مخصوص (الف 1) و به زبان فارسی تنظیم شده و پس از ذکر تاریخ، توسط متقاضی یا نماینده قانونی وی امضاء شود.

تبصره

تبصره در صورتی که اسناد ضمیمه اظهارنامه و سایر اسناد مربوط، به زبان دیگری غیر از فارسی باشد، ارائه اصل مدارک مورد نیاز همراه با ترجمه عادی کامل آنها الزامی است. معذک اگر ترجمه کامل این مدارک برای متقاضی میسر نباشد، می تواند خلاصه آنها را به فارسی ضمیمه نماید. مرجع ثبت در صورت لزوم می تواند در جریان بررسی اظهارنامه، ترجمه رسمی مدارک مذکور را مطالبه کند. چنانچه اصطلاحات فناوری و علمی به کار رفته در اسناد مذکور، معادل فارسی نداشته باشند، ذکر همان اصطلاحات کفایت می کند.

ماده 4

ماده 4 متقاضی باید اظهارنامه ثبت اختراع را به صورت حضوری یا با پست سفارشی و یا در چارچوب

ماده 167 این آیین‌نامه به مرجع ثبت تسلیم نماید. تاریخ وصول اظهارنامه یا تاریخ داده پیام، تاریخ اظهارنامه تلقی می‌گردد.

ماده 5

ماده 5 اظهارنامه ثبت اختراع باید حاوی نکات زیر باشد:

1 اسم، شماره ملی، نشانی، کدپستی، تابعیت و سمت متقاضی و در صورتی که متقاضی شخص حقوقی است ذکر نام، نوع فعالیت، اقامتگاه، محل و شماره ثبت، تابعیت، مرکز اصلی و عنداللزوم هرگونه شناسه دیگر آن الزامی است؛

2 اسم، شماره ملی، نشانی و کدپستی نماینده قانونی متقاضی، در صورت وجود؛

3 اسم، اقامتگاه و کدپستی شخص یا اشخاصی که صلاحیت دریافت ابلاغ‌ها در ایران را دارند، در صورتی که متقاضی مقیم ایران نباشد؛

4 اسم، نشانی و شغل مخترع، در صورتی که متقاضی شخص مخترع نباشد؛

5 عنوان اختراع به نحوی که اختراع ادعایی را مشخص سازد و مشتمل بر کلماتی مثل «بهرتر» و ... نبوده و ترجیحاً بین سه تا 10 کلمه باشد؛

6 تاریخ، محل و شماره اظهارنامه یا گواهی‌نامه اختراع در خارج، در صورت درخواست حق تقدم؛

7 اطلاعات مربوط به اظهارنامه اصلی در صورت تکمیلی بودن اختراع؛

8 تعداد صفحات توصیف، ادعاها، خلاصه توصیف اختراع و نقشه‌ها؛

9 تعیین طبقه اختراع براساس طبقه‌بندی بین‌المللی اختراعات؛

10 تعیین ضمائم.

تبصره 1

تبصره 1 در صورت تسلیم اظهارنامه و سایر اسناد مربوط توسط اشخاص حقوقی، امضاء آن‌ها از طرف اشخاص مجاز، ضروری است.

تبصره 2

تبصره 2 اسم و نشانی متقاضی مقیم خارج از کشور، علاوه بر فارسی باید به حروف لاتین باشد و با همان حروف نیز ثبت و آگهی شود.

ماده 6

ماده 6 مدارک زیر باید ضمیمه اظهارنامه شود:

1 توصیف اختراع؛

2 ادعا یا ادعاهای اختراع؛

3 خلاصه‌ای از توصیف اختراع؛

4 نقشه یا نقشه‌ها، در صورت لزوم؛

5 مدارک مثبت هویت متقاضی و مخترع؛

6 درخواست کتبی مبنی بر عدم ذکر اسم مخترع، چنانچه مخترع نخواهد اسم وی ذکر شود؛

7 مدارک مربوط به حق تقدم که باید همزمان با تسلیم اظهارنامه یا حداکثر ظرف 15 روز از آن تاریخ تسلیم شود؛

8 رسید مربوط به پرداخت هزینه‌های قانونی؛

9 مدارک نمایندگی، در صورتی که تقاضا توسط نماینده قانونی به عمل آید.

تبصره 1

تبصره 1 چنانچه اظهارنامه در زمان تقاضا فاقد شرایط مقرر در ماده 11 قانون باشد، مرجع ثبت از متقاضی دعوت خواهد کرد تا از تاریخ ابلاغ ظرف 30 روز اصلاحات لازم را انجام دهد و تاریخ تقاضا همان تاریخ دریافت اصلاحات مذکور خواهد بود. اگر در مهلت تعیین شده اصلاح صورت نگیرد، اظهارنامه کان لم یکن تلقی خواهد شد. این مهلت برای اشخاص مقیم خارج از کشور 60 روز می‌باشد.

تبصره 2

تبصره 2 اگر در اظهارنامه به نقشه‌هایی اشاره شود که در آن درج یا ضمیمه نشده است مرجع ثبت از متقاضی دعوت می‌کند تا نقشه‌ها را ظرف 30 روز ارائه دهد. در صورت ارائه، تاریخ دریافت نقشه‌ها، تاریخ تقاضا تلقی خواهد شد. در غیر این صورت، مرجع ثبت تاریخ تقاضا را همان تاریخ دریافت اظهارنامه قید نموده و اشاره به نقشه‌ها را کان لم یکن تلقی خواهد کرد. این مهلت برای اشخاص مقیم خارج از کشور 60 روز می‌باشد.

ماده 7

ماده 7 هر صفحه از توصیف، ادعا، خلاصه توصیف و نقشه اختراع باید توسط متقاضی یا نماینده قانونی او امضاء گردد.

ماده 8

ماده 8 اظهارنامه باید فقط به یک اختراع یا به دسته‌ای از اختراعات مرتبط که یک اختراع کلی را تشکیل می‌دهند مربوط باشد. در غیر این صورت، متقاضی می‌تواند اظهارنامه مربوط به اختراع خود را به دو یا چند اظهارنامه مجزا و مستقل تقسیم نماید.

ماده 9

ماده 9 اظهارنامه تقسیمی باید دارای الزامات اظهارنامه اصلی بوده و در تسلیم آن نکات زیر رعایت گردد:

1 شماره و تاریخ اظهارنامه اولیه؛

2 در صورت درخواست حق تقدم از سوی متقاضی، ذکر شماره و تاریخ اظهارنامه نخستین، همراه با محل حق تقدم؛

3 اصلاح توصیف، ادعا، نقشه و خلاصه توصیف مذکور در اظهارنامه اصلی؛

4 مدارک مربوط به پرداخت هزینه اظهارنامه‌های تقسیمی.

تبصره

تبصره در صورت ادعای حق تقدم‌های متعدد برای اظهارنامه اصلی، متقاضی اظهارنامه تقسیمی می‌تواند از حق تقدم یا حق تقدم‌هایی که از نظر موضوعی مرتبط با آن اظهارنامه تقسیمی باشد، استفاده کند.

ماده 10

ماده 10 توصیف اختراع باید صریح و همراه با جزئیات کامل و مشتمل بر نکات زیر باشد:

1 عنوان اختراع به گونه‌ای که در اظهارنامه ذکر گردیده است؛

2 زمینه فنی اختراع مربوط؛

3 مشکل فنی و بیان اهداف اختراع؛

4 شرح وضعیت دانش پیشین و سابقه پیشرفت‌هایی که در رابطه با اختراع ادعایی وجود دارد، به نحوی که برای درک و بررسی جدید بودن اختراع کفایت کند؛

5 ارائه راه‌حل برای مشکل فنی موجود، همراه با شرح دقیق و کافی و یکپارچه اختراع؛

6 توضیح اشکال، نقشه‌ها، نمودارها در صورت وجود، به نحوی که یک متخصص در آن زمینه بتواند اختراع را درک و ارتباط اجزای آن را دریابد. ارجاع به شماره‌هایی که برای بیان ویژگی‌های اختراع در نقشه آمده است الزامی است؛

7 بیان واضح و دقیق مزایای اختراع ادعایی نسبت به اختراعات پیشین، به نحوی که ویژگی جدید بودن اختراع و تاثیر فنی آن را روشن سازد؛

8 توضیح حداقل یک روش اجرایی برای به‌کارگیری اختراع؛

9 ذکر صریح کاربرد صنعتی اختراع در صورتی که ماهیت اختراع گویای این امر نباشد.

ماده 11

ماده 11 ادعای اختراع باید عناصر اختراعی را که حمایت از آن درخواست شده است، درچارچوب مشخصه‌های فنی تعیین کند. هر اختراع می‌تواند مشتمل بر یک یا چند ادعا باشد. ادعا یا ادعاها باید صریح

و منجز بوده و دارای شرایط زیر باشند:

1 معقول بودن تعداد آن‌ها با توجه به ماهیت اختراع و شماره‌گذاری ترتیبی آن‌ها در صورت تعدد؛

2 از اطلاعات افشاء شده در توصیف اختراع فراتر نرود و به طور کامل در توصیف اثبات و مدلل شده باشد؛

3 ویژگی‌های فنی قابل حمایت را با استفاده از جملات مثبت، بیان نماید؛

4 جز در موارد غیرقابل اجتناب، از ارجاع به نقشه‌ها یا توصیف امتناع گردد و تا حد ممکن از به کار بردن عباراتی مانند «همان‌طور که در توصیف آمد» یا «همان‌طور که در نقشه‌ها نشان داده شده» خودداری شود؛

5 در صورتی که برای فهم ادعا ارجاع به نقشه ضرورت داشته باشد، پس از بیان ادعا، شماره صفحه نقشه و علامت مشخص کننده آن در داخل پرانتز ذکر گردد؛

6 مشتمل بر شیوه اجرا و مزایای اختراع نباشد.

ماده 12

ماده 12 ادعا یا ادعاها ممکن است ناظر بر فرآورده، فرایند، فرایند دستیابی به یک فرآورده و یا ترکیبی از فرایند و فرآورده باشد، مشروط بر اینکه راجع به یک مفهوم اختراعی باشد.

ماده 13

ماده 13 خلاصه توصیف اختراع باید مستقیماً زمینه فنی‌ای که اختراع به آن تعلق دارد را تعیین کند تا در جستجوی سوابق اختراع ادعایی مورد استفاده قرار گیرد. در خلاصه اختراع نکات زیر باید در نظر گرفته شود:

1 با عنوان اختراع شروع شود و مشتمل بر 70 تا 200 کلمه باشد؛

2 مشکل فنی، اساس راه حل ارائه شده برای آن و کاربرد یا کاربردهای اصلی اختراع را اجمالاً روشن نماید؛

3 در صورت لزوم، مشتمل بر فرمول‌های شیمیایی یا معادلات ریاضی باشد تا براساس آن‌ها ویژگی‌های

اختراع به بهترین شکل بیان شود؛

4 در صورتی که برای توضیح اختراع ارجاع به نقشه ضرورت داشته باشد، پس از توضیح خلاصه هر قسمت باید نشانه‌های ارجاع دهنده به هریک از نقشه‌ها در داخل پرانتز ذکر گردد؛

5 عدم بیان ارزش و مزایای اختراع.

ماده 14

ماده 14 خلاصه توصیف فقط برای بیان اطلاعات اختراع به کار می‌رود و نمی‌تواند مبنای تفسیر برای تعیین حدود ادعا باشد.

ماده 15

ماده 15 چنانچه نقشه‌ها، نمودارها، و جداول، بخشی از ضمیمه اظهارنامه اختراع باشند در ترسیم آن‌ها باید نکات زیر رعایت شوند:

1 در یک روی صفحه کاغذ بادوام و در قطع A 4، با خطوط پررنگ و یکدست مشکی و غیررنگی کشیده شده و ترجیحاً در رسم آن‌ها از ابزارهای فنی نقشه‌کشی استفاده شود و حداکثر حاشیه اوراق به ترتیب از بالا 5/2 سانتی‌متر از چپ 5/1 سانتی‌متر، از راست 5/2 سانتی‌متر و از پایین 1 سانتی‌متر باشد؛

2 وضوح و شفافیت نقشه‌ها به نحوی باشد که امکان تکثیر یا تصویربرداری آن میسر شود؛

3 تمام عناصر نقشه یا نمودار دارای مقیاس یکسان باشد مگر آنکه برای فهم اختراع، برجسته نمودن بخش خاصی از نقشه و یا نمودار ضروری باشد؛

4 تا حد امکان به صورت عمودی در صفحه قرار گیرد؛

5 اعداد، حروف و نشانه‌ها به طور روشن ذکر شده و خوانا باشند؛

6 شامل نشانه‌هایی باشد که در توصیف بتوان به آن‌ها ارجاع داد؛

7 صفحات باید به ترتیب شماره‌گذاری شده و ترجیحاً نشان‌دهنده شماره آن صفحه از کل صفحات باشد؛

8 هیچ توضیحی نباید روی نقشه‌ها وجود داشته باشد مگر در مورد جداول و نمودارها؛

9 در صورتی که هریک از نقشه‌ها، نمودارها و جداول در بیش از یک صفحه باشد، کل صفحات باید بدون حذف بخشی از آن‌ها، شامل نشانه‌هایی مستقل از شماره صفحات باشد به نحوی که ارتباط و تمامیت قسمت‌ها را با یکدیگر روشن سازد.

ماده 16

ماده 16 در صورتی که در اظهارنامه، توصیف، خلاصه توصیف، ادعا یا ادعاها و نقشه‌ها، به واحدهای اندازه‌گیری وزن و حرارت، انرژی، نور، صدا، مغناطیس، و از این قبیل امور اشاره شده باشد، از قواعد متعارف باید استفاده شود.

ماده 17

ماده 17 سایر ضmann اظهارنامه، به جز نقشه، نمودار و جدول، باید روی کاغذ دارای قطع A 4 درج و نکات ذیل در مورد آن‌ها مراعات گردد:

1 متن آن‌ها به صورت تایپ شده ارائه گردد و فاصله بین سطور بیش از 5/1 سانتی‌متر نباشد؛

2 فرمول‌های شیمیایی و ریاضی ممکن است به صورت دستی نوشته شوند؛

3 صفحات باید دارای حاشیه 3 سانتی متری در بالا و سمت راست و 2 سانتی‌متری از پایین و سمت چپ باشند؛

4 شماره‌گذاری صفحات، باید به عدد فارسی و به نحوی باشد که شروع قسمت توصیف اختراع با شماره یک آغاز و به ترتیب تا پایان ادعاها و خلاصه اختراع شماره گذاری شود چنانچه اظهارنامه همراه با نقشه، نمودار و جدول باشد ابتدای آن‌ها باید با شماره‌های جدید از یک شماره‌گذاری شوند؛

5 اوراق نباید تا خورده و پاره شده باشند و فقط یک روی کاغذ نوشته می‌شود.

ماده 18

ماده 18 در صورتی که متقاضی طبق ماده 9 قانون، درخواست حق تقدم کرده باشد، هنگام تقاضای ثبت اختراع باید درخواست خود را وفق فرم مخصوص و به همراه مدارکی که حاکی از این حق باشد به مرجع ثبت تسلیم نماید. این درخواست باید مشتمل بر نکات زیر باشد:

1 تاریخ و شماره اظهارنامه اصلی؛

2 طبقه‌بندی بین‌المللی مرتبط با اظهارنامه اصلی؛

3 کشور یا کشورهایی که اظهارنامه اصلی در آنجا تسلیم شده است و چنانچه اظهارنامه منطقه‌ای یا بین‌المللی مبنای حق تقدم باشد، ذکر ماخذ آن.

ماده 19

ماده 19 در صورتی که متقاضی مدعی دو یا چند اظهارنامه پیشین باشد، مدت حق تقدم از زمان مقدم‌ترین آن‌ها محاسبه می‌گردد.

ماده 20

ماده 20 مدت زمان حق تقدم در ثبت اختراع، 12 ماه از تاریخ تسلیم اظهارنامه اصلی خواهد بود. در این مورد روز تسلیم جزء مدت محسوب نخواهد شد و اگر آخرین روز مصادف با روز تعطیل باشد، این مدت تا آخرین ساعت اولین روز اداری بعد از روز تعطیل، محاسبه خواهد شد.